

ÜDY 1·2·3·4

ODY 1·2·3·4

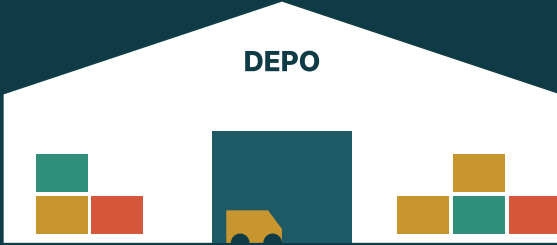
ORTAK DERS

ÜNİTE 18

Lojistik, Sevkiyat ve Depo

Tedarik zinciri, lojistik türleri, depo süreçleri, antrepo tipleri ve depolama riskleri

Okuma süresi: **11 dakika**

BU ÜNİTEDE

Taşıma, lojistiğin yalnızca bir halkasıdır. Bu ünite malın tedarikçiden müşteriye kadar yolculuğunu, deponun içinde olanları ve gümrüklü depolar olan antrepoları öğreneceğiz.

18.1 • KAVRAM

Lojistik nedir?

Lojistik, müşteri ihtiyacını karşılamak için malzeme, hizmet ve bilgi akışının **hammaddenin çıktığı noktadan tüketildiği son noktaya kadar**, her iki yönde, etkin ve verimli biçimde taşınmasının ve depolanmasının planlanması, uygulanması ve kontrolüdür.

AKILDA TUTUN

Lojistiğin ilk uygulamaları **askerî** alanda ortaya çıktı. İşletmeler II. Dünya Savaşı'ndan sonra, özellikle 1960'lardan itibaren lojistikten yararlanmaya başladı.

Temel lojistik faaliyetler

Satin alma

Taşıma

Depolama

Elleçleme

Stok kontrol

Ambalajlama

Gümrükleme

Araç ve kargo takibi

Pazarlama, insan kaynakları ve kamu yönetimi lojistik faaliyet sayılmaz.

18.2 · TEDARİK ZİNCİRİ

Tedarik zinciri ve lojistik yönleri

Tür	Kapsamı
Gelen (tedarik)	Tedarikçiden şirkete: mal toplama, konsolidasyon, üretim bandını besleme
Giden (dağıtım)	Şirketten müşteriye: sipariş, paketleme, dağıtım, teslimat
Tersine	Müşteriden geriye: iade, hasar, ambalaj, geri dönüşüm, onarım
Yeşil	Lojistiğin çevreye etkisini ölçüp en aza indirmek
Bütünleşik	Gelen ve giden lojistiği toplam maliyeti düşürecek biçimde birlikte yönetmek

18.3 · DÖRT DOĞRU

Tedarik zinciri yönetimi

Tedarik zinciri yönetiminin amacı, ürünü:

1

Doğru miktarda

eksik de fazla da maliyettir

2

Doğru yerde

müşterinin istediği noktada

3

Doğru zamanda

ne erken ne geç

4

En az maliyetle

toplam maliyet bakışı

bulundurmaktır. Lojistiğin amaçları **hızlı yanıt, en az stok ve kalitedir**; “en çok maliyet” bir amaç değildir.

SINAVDA SORULUR

Lojistiğin yararları: maliyet ve planlamada etkinlik, teknolojik gelişme. “Zaman yönetiminin önemini kaybetmesi” bir yarar değildir; tam tersine zaman lojistiğin en kritik unsurudur.

18.4 · HİZMET SAĞLAYICILAR

1PL'den 4PL'ye

Model	Kim yapar?
1PL	Şirket lojistiğini kendi araç ve deposuyla yapar
2PL	Taşıma ya da depolama gibi tek bir hizmet dışarıdan alınır
3PL	Taşıma, depolama, gümrükleme gibi birden çok hizmeti tek bir lojistik firması üstlenir
4PL	Kendi kaynaklarını 3PL firmalarıyla birleştirip tüm zincirin tasarımı ve yönetimini üstlenen firma

Doğrudan lojistik hizmet sağlayıcıları: lojistik işletmecisi, taşıyıcı, taşıma işleri organizatörü. Müşteri, ithalatçı ya da toptancı hizmet sağlayıcı değildir.

Dış kaynak kullanımını zorlayan en önemli etken **küreselleşmedir.**

18.5 · FİRMA SEÇİMİ

Lojistik firması nasıl seçilir?

Doğru çözüm, ancak **müşterinin lojistik ihtiyaç ve beklentileri** öğrenildikten sonra üretilebilir.

Teknik ölçütler

Termin gecikmeleri, müşteri hizmet standardı, navlun fiyatları, bilgi teknolojisi.

Kurumsal ölçütler

Hizmet maliyeti ve finansal durum, itibar, ilişki yönetimi performansı.

⚠ DİKKAT EDİN

Hizmet sağlayıcının **özmâl araç sayısı** teknik seçim ölçütü sayılmaz. Taşıma fiyatını güzergâh, mesafe, eşya miktarı ve eşyanın özelliği belirler; **firmanın adı** belirlemez.

Müşteri en çok neden şikâyet eder?

Geç teslim, yanlış ürün, hasarlı ürün, eksik ya da fazla teslim.

18.6 · DEPO

Depo ve depo türleri

Depo, eşyanın açık ya da kapalı alanda muhafazasına uygun yerdir; hammaddeden tüketiciye uzanan zincirin stratejik ara noktasıdır.

Dağıtım merkezi

Siparişe göre hızlı, sık ve çok çeşitli sevkiyata uygun büyük depo.

İşletme deposu

Hammadde, yarı mamul ya da mamulü üretim için ya da dağıtım öncesi stoklar. Ölçütü kapasite ve işletme maliyeti.

Neden stok tutulur?

Fiyat artışından korunmak, toplu alım avantajı, tedarik gecikse de üretime devam etmek. “Depo alanından en iyi şekilde yararlanmak” stok tutma nedeni değildir.

18.7 · SÜREÇ

Depo içinde beş aşama

1

Mal kabul

kontrol, gerekirse yeniden ambalaj

2

Yerleştirme

rezerv bölgesi ve ileri (toplama) bölgesi

3

Sipariş toplama

kalite kontrol, hatalıyı ayır

4

Ambalaj ve konsolidasyon

aynı müşteri ya da güzergâhı birleştir

5

Yükleme

palet, koli, varille araca

Konsolidasyon, aynı müşteri ya da güzergâha ait malları birleştirmektir. **Elleçleme**, malın depo içinde ve yükleme-boşaltmada fiziksel olarak hareket ettirilmesidir.

⚠ DİKKAT EDİN

İmalat ve **gümrükleme** depo içi işlem değildir. Römork depolama aracı sayılmaz; forklift, palet, raf ve barkod okuyucu ise depolama araçlarıdır.

18.8 · RİSKLER

Depolamada risk faktörleri

Risk	Örnekler
İklim	Nem ve nem değişimi, ısı ve sıcaklık değişimi, soğuk, ılık, eskime
Fiziksel	Mekanik şok, titreşim, aşınma-sürtünme, basınç, kırılma
Kimyasal	Ortamla uyumsuzluk, difüzyon, bileşim değişimi
Biyolojik	Mikroorganizma, bakteri, böcek, kemirgen

 SINAVIDA SORULUR

Sık sorulan çeldiriciler: **mekanik şok** iklim riski değil, fiziksel risktir; **böcekler** fiziksel değil biyolojik risktir; **aşınma-sürtünme** biyolojik değil fiziksel risktir. **Finansal risk** depolamada operasyonel risk sayılmaz.

18.9 · ANTREPO

Gümrüklü depo: antrepo

Antrepo, gümrük idaresinin izniyle açılan, **millileşmemiş (gümrük vergisi ödenmemiş)** ithal eşya ile ihracat amaçlı eşyanın gümrük gözetimi altında muhafaza edildiği yerdir (4458 sayılı Gümrük Kanunu).

Tip	Türü	Özelliği
A	Genel	İşletici stok kaydını tutar; eksiklikte vergiden işletici sorumludur
B	Genel	Eşyadan kullanıcı sorumludur; işletici yalnızca yeri kiralar
F	Genel	Gümrük idaresince işletilir
C	Özel	İşletici ve kullanıcı aynı kişidir
D	Özel	İşletici ve kullanıcı aynı kişi; özel vergilendirme usulü
E	Özel	Hak sahibinin kendi depolama yeri antrepo sayılır

AKILDA TUTUN

Genel antrepoyu **herkes** kullanabilir (A, B, F); özel antrepoya yalnız işleticinin eşyası konur (C, D, E).

18.10 • SEVKİYAT

Sevkiyat yönetimi

Sevkiyat yönetimi; malzeme, insan ya da hizmeti taşıyacak araçların bir merkezden **seçimi, rotdalanması, yüklenmesi ve takibidir.**

- ◆ **Güzergâh planlama:** sipariş, araç, iklim, kapasite, hız, maliyet ve zamana göre yol belirleme.
- ◆ **Görünürlük:** araçtaki terminal ile konumun uydu ve mobil ağ üzerinden merkeze aktarılması.
- ◆ **Barkod:** onluk sistemde şerit ve sayılardan oluşan kodlama; depo ve dağıtımda kullanılır.
- ◆ **Ambalaj:** ürünü korur, bozulmayı önler ve tüketiciyle iletişim kurar.

Sabit sıcaklık gereken eşyada **izole (yalıtılmış) konteyner** kullanılır. Müşteri ile depo işletmecisi arasındaki anlaşma **depo sözleşmesidir.**

EĞİTMEN NOTU

Lojistik firması gibi düşünün: müşterinize yalnızca araç değil; depolama, gümrükleme ve takibi tek pakette sunabilirseniz fiyat rekabetinden çıkarsınız.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

ÜDY Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

ÜDY · ODY Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT ÜST DÜZEY YÖNETİCİ KURSU

📍 Camlı Kahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No: 114/2, 34610 Güngören/İstanbul

☎️ (0212) 641 92 94

💬 WhatsApp: 0 530 957 79 13

SOSYAL MEDYA HESABIMIZ

📘 facebook.com/udybelgeleri

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Sınav notlarınızı bir kez daha gözden geçirip deneme sınavıyla kendinizi ölçmenizi öneririz. Başarılar dileriz.